

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Iani Gvlielmi Verisimilivm Libri Tres

Gulielmus, Janus

Antverpiae, M. D. LXXXII.

Cap. I. Lucillij Saturæ XXX. quod videatur fuisse argumentum. in eam rem complures ex ea versus adducti, & de coniectura compositi, correcti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70877](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70877)

IANI GVLIELMI
 VERISIMILIVM
 LIBER SECVNDVS.

CAPVT I.

*Lucilij Saturæ xxx. quod videatur fuisse argumentum
 eam rem complures ex ea versus adducti, & de coniectis
 compositi, correcti.*

LUCILII pleraq. omnia maiorum
 incuria intercidiſſe valde mihi
 gnum videri ſolet. Mitto homines
 fuiſſe eruditiffimum & lingue Latine
 na ſciētiffimum, quod Fabio & Cato
 lio; primùm ſtyli naſum condidit
 quod Plinio maiori; ſcripta eius vnicum apud
 nos *χρόνιον* i *χρῆ* exemplum eſſe, quod M. Varro
 ni viſum fuit: quanti tandem illud putandum
 rum inſectatorem acerrimum fuiſſe, quod vno
 nes ore loquuntur. Haberet in quo ſe tamquam
 ſpeculo contemplaretur hæc ætas virtutum in
 vitiorum fertiliffima. De me, facio quod poſſum
 iunt, quando quod volo non licet. Fragmenta
 comparent in rutis caſis Grammaticorum ſub
 mendosa emaculo, diuulſa compono, atque ex illis
 brorum quoque ipſorum argumenta, quod per
 ariolor. Id an adſecutus ſim libro Saturarum
 doctorum erit arbitrari; ego quid me obſeruaſſe
 hi perſuaſerim proponam. Cenſeo enim bonam
 tem conſumtum in maritum inſectandis miſens
 quos ait vxorum illecebris captiuos teneri. *ſic enim
 coheſiſſe*

Ant. M.
 Varro L.
 LII
 2 3

credidisse coniciebam versus, qui hoc docent.

atque illud quoque mite malum blandum atque iocosum;
 In laqueis mancis, pedicis mens irredita est,

Præsternit labra deliciis, delent amore.

nam eisdem legibus coerceri ait, ut res suas separata
 habeant, ut mundum muliebrem & suppellecti-
 tam domesticam affatim suppeditent, ut terra mari
 pericam capitis periculo rem faciant. Huc enim spe-
 rant illa,

accipiunt leges, populus quibus legibus expers,

hoc missum facies, illo me vivere libente.

Ecce paullo vel antè vel posterius (quis enim cer-
 tum adfirmet in re tam incerta?) posita:

— curabi' domi sint

Sordidus, an illa, pueri, zonariu', textor

Angulo came digitis discerniculumque capid:

Calcitru' e accedant bine centonibu' priuis

Omnia alia, in quibus efferimur rebus: ne ego multis

Eloquar.

idem referendum arbitror hoc viri ad obiurgan-
 dam coniugem, ut suspicor, responsum à Nonio, uti
 quædã, diuulsam.

quæque tuis sauis dictis ac tristibus factis

Hæc tu me infimulas? non ne ante in corde volutas

Quid dare, quid summi facere & præstare potissim.

Quæque & has de itineribus & periculis maritorum

receptas in Noniano pelago tabulas & à me nescio

quæ rectè, certè non inconuenienter, comparatas

quædam & tamquam conglutinatas:

— se conficit ipse comestque

Vir, mare metitur magnum, se fluctibus tradit.

Continuo simulac paullo vehementius aura

insariit fluctus, erexerit, extuleritque,

C 2

Omnia

Omnia endo mari videas feruente micare.
 At bonas matres familias interim desidia sua & crebris ad amicas; siue amici sunt; itionibus rem manū conteri & dilabi pati idem adfirmat. Sic enim oragmento hos versus:

At cū iter est aliquid, & causam commentū viciū,

Aut apud aurificem, ad matrem, cognatam, ad amicum

Aut operata aliquo in celebri cum equalibū sano,

Lana opus tunc perit, pallor, tinea omnia cadunt.

Quin adiicit, vltro illas inclamatas quiritare & causam defendere:

Quid tūc isthic curas vbi ego oblinar atque volueri?

Quid seruas quod eam? quid agam? quid id attrimescitur?

Tunc iugo iungas me ante & succedere aratro

Inuitam, & glebas subigas proscindere ferro?

Itaque eodem hoc libro idem Lucilius contempit muliebri ingenium cum leonis decrepiti lustro, quod cata illa & vafra vulpecula subire noluit; cum videret vestigia ferarum quæ se intrò penetrauerat peritus ferri omnia, rursus Calla: quem locum eruditissimi poëta, à Platone sumtum, Horatius vt multa æmulatus ad æstus populi & reipub. motus trahit

Quod si me populus Romanus forte roget, cur

Non vt porticibus sic iudiciis fruar hisdem,

Nec sequar aut fugiam qua diligit ipse vel odit:

Olim quod vulpes ægrotò cauta leoni

Respondit, referam: quia me vestigia terrent,

Omnia te aduorsum spectantia, nulla retrorsum.

Eundem apologum in Lucillio fuisse narrarunt nonnulli aliquot indidè reliquiæ; sed ita malè percipere vt è balbis eximi non possint. eas sparsim subiiciam.

* * leonem Aegrotum ac lassum.

* *

*Qui non spectandi studio, sed omni tetri
impulsu ingressus.*

Ita enim emendo, quæ publicantur. *Q. n. expectans
spectandi studio, sed hominis: perspicuè falsò.* De vulpe
hiali genere, more sui seculi, loquitur.

* *

Et sua perciperet retro relictâ iacere

* *

*Deducta ad hunc voce leo. cur tu ipsa venire
Non vis huc.*

Verba leonis, in quibus emaculandis iam olim inci-
di cum amico meo. Nonius: *Deductum, diminutum,
suppressum.* rectè, & talis vox agrotorum & senum.
Sic Virgilio deductum carmen est humile & depres-
sum, quale bucolicum: non, ut idem ille Gramma-
ticus malè explicat, molle & suaue.

* *

*Quid sibi volt? quare fit? ut intrò, versus & ad te
Spectent, atque serant vestigia, & omnia prorsus.*

Vulpeculæ verba sentiant. leonis simulationem, ut
tribus distinguenda ad quæ ille, ut videtur fidei fa-
tendæ causa, respondet:

Tristem & corruptum scabie & porrigini plenum

Hic in stercore, humi, sabulisq; fimo atque sucerda

Insulta miserum te quoque in me.

Vbi notabis exemplum tmeseos Lucillianæ, de qua
Ausonius, versu ultimo. Insultate enim coniungen-
dum est: ut paullò antè dixit, *versus & ad te:* pro quo
Horatius, *te adversus.* Concluisse apologum videtur
ita, ut muliebri malum adfirmaret blandius quidem
esse, sed eo ipso maius & propius perniciem. Ita enim
hæc expono:

Improbior multò, quàm de quo diximus antè,

C 3

Quantò

Quantò blandior, hoc tanto vehementiùs mordet.
 Postremò addam, videri mihi occasionem huius
 turg; scribendæ Lucillio dedisse nescio quem con-
 ciatorem, cui reponere hoc pacto voluerit, ut em-
 nupsisse vxori ostenderet: tum in vniuersum <sup>leu-
 detur</sup> vt fit, incurrisse. Vnde id imberim <sup>leu-
 cari</sup>, adiciam (semel enim qui pudorem migra-
 nauiter, aiunt, impudentem esse oportet) <sup>leu-
 liquot</sup> versum meam.

Nunc Cai quoniam incilans nos ledit vicissim,

Et maledicendo multis sermonibus differs

Quum scis scire tuas omnis maculasque notasque,

Summatim tamen experiar rescribere paucis,

Quantas quoque modo arumnas quantosque labores

Exanclâris, uti pecudem te vt demique nasci

Præstiterit asinum.

In quibus, vt subtilis est imperitia, etiam nomen
 mouebat Caij. Notum enim illud in nuptiis
 Iemne, Vbi tu Caius, ego Caia.

CAPVT II.

*Mansum ex ore dare, prouerbiū, Orea. Culpa. Eadē
 Saturā emendatus Lucillius,*

LV BET etiam num ex eodē libro pauca que-
 dam malè affecta, quod nobis dii opis dabunt, per-
 sanare. Nonius Mansum.

*Lucillius lib. x x x. Sperans atatem eandem hac profert
 posset * mansum ex ore daturum.*

Nescio an desit quippiam, vbi asteriscum colloca-
 mus. Certè priora liquet mihi assenerare rectè à
 in versum hexametrum reposita, *Sperans atatem
 dem hac perferre potesse, & mansum ex ore daturum.* Vnde
 nobis